

Το μακρύ καλοκαίρι της παρακμής και η αναγκαία, βαθιά επαναστατική αλλαγή

Γιώργος Καραμπελιάς

Του **Γιώργου Καραμπελιά** από τη Ρήξη φ. 107

Η Ελλάδα διανύει τον πέμπτο χρόνο μιας καθολικής και εξουθενωτικής κρίσης, χωρίς ακόμα στην πραγματικότητα να διαγράφεται η προοπτική μιας ανάταξης, ή έστω μιας άμεσης βελτίωσης. Η δική μας κατάρρευση εντάσσεται σε μια γενική οικονομική κρίση του δυτικού κόσμου, αλλά στην Ελλάδα εκδηλώνεται με την πιο παροξυστική και ακραία μορφή της. Πολύ συχνά η αντιπολίτευση, και κατ' εξοχήν ο ΣΥΡΙΖΑ, επαναλαμβάνει πως η κρίση δεν είναι ειδικά ελληνική, αλλά αφορά στο σύνολο του καπιταλιστικού κόσμου. Αυτό είναι αλήθεια, αλλά και ψέμα ταυτόχρονα. Ολόκληρη η Δύση ευρίσκεται σε κρίση, αλλά η Ελλάδα βιώνει την απειλή μιας συνολικής και γενικευμένης καταστροφής, και όχι μόνον οικονομικής.

Αυτός ο στρουθοκαμηλισμός των πολιτικών δυνάμεων, του μεγαλύτερου μέρους της αντιπολίτευσης, καθώς και ενός μεγάλου μέρους του ίδιου του λαού, είναι η χειρότερη έκφανση αυτής της κρίσης. Διότι, κάτι που δεν αναγνωρίζεται σε όλες του τις διαστάσεις, είναι αδύνατο και να θεραπευθεί. Διότι, η Ελλάδα δεν περνάει μια βαθιά ύφεση όπως η Ιταλία, η Ισπανία ή ακόμα και η Πορτογαλία, αλλά βιώνει μια υπαρξιακή παρακμή.

Έχουμε μιλήσει πολλές φορές για τις δημογραφικές και γεωπολιτικές παραμέτρους της και δεν θα τα επαναλάβουμε. Θα επιμείνουμε σ' αυτό που θεωρούμε το βαθύτερο σύμπτωμα της κρίσης, την κρίση του Έλληνα ανθρώπου, την πνευματική και πολιτισμική αποσάθρωσή του. Και όμως, εκτός από ορισμένες επιφυλλίδες ή μερικές δειλές αναφορές των ηλικιωμένων συμπατριωτών μας, στις καθημερινές τους συζητήσεις, αυτό το αποφασιστικής σημασίας ζήτημα παραμένει εκτός δημόσιου και, κυρίως, πολιτικού διαλόγου.

Όταν ξεκίνησε η μεγάλη ύφεση, το 2010, πολλοί περιμέναμε πως η κατάρρευση ενός παρασιτικού νεοπλουτιστικού μοντέλου θα έφερνε τους Έλληνες στα συγκαλά τους σχετικά σύντομα και θα αποτελούσε την αφετηρία σημαντικών πολιτικών ιδεολογικών και κοινωνικών μετασχηματισμών. Αποδείχθηκε πως είχαμε λάθος. Τα πέντε χρόνια που πέρασαν δεν ήταν αρκετά για να επιφέρουν την αφύπνιση που περιμέναμε. Ήταν αρκετά για να αποδομήσουν το ΠΑΣΟΚ και εν μέρει τη Ν.Δ.,

όχι όμως για να δημιουργήσουν κάτι αληθινά καινούργιο και ελπιδοφόρο. Διότι η ασθένεια της κοινωνίας και του πολιτισμού μας είναι πολύ βαθύτερη και δεν διορθώνεται απλώς με ένα μεγάλο σοκ.

Η ελληνική κοινωνία, για να μπορέσει να γεννήσει κάτι το νέο, θα πρέπει να βάλει τις βάσεις για την απομάκρυνση από τον παρασιτισμό – οικονομικό πνευματικό και πολιτισμικό – και όσο και αν γίνονται κάποια μικρά βήματα προς αυτή την κατεύθυνση, οι αδράνειες του παρελθόντος είναι πολύ μεγαλύτερες. Κάτι που έγινε πολύ καθαρό αυτό το καλοκαίρι όταν η ελληνική κοινωνία μετρούσε καθημερινά τον αριθμό των τουριστών που κατέφθαναν, την πληρότητα της Μυκόνου και τα πάρτι των Αράβων και Ρώσων ολιγαρχών, για να ξεφύγει από τον οικονομικό μαρασμό της. Μπροστά στην κρίση, το παρασιτικό μοντέλο έχει έτοιμη τη λύση. Να γίνουμε ακόμα πιο παρασιτικοί, να ξεπουλήσουμε νησιά, παραλίες, δημόσιες επιχειρήσεις, για να μεταβληθούμε σε ολοκληρωμένα παράσιτα, τα οποία θα επιβιώνουν σύμφωνα με τα ρεύματα του διεθνούς τουρισμού, την πορεία των κρουαζιερόπλοιων και τους τεμενάδες στα ποικιλώνυμα τουρ οπερέιτορ. Να παραδώσουμε τις πόλεις και τα λιμάνια στους ποικιλώνυμους Μπέους – ακόμα και η Δούρου χρειάστηκε τη συνδρομή του Μαρινάκη για να εκλεγεί!

Αυτό που προτείνει ο Σαμαράς, η Κεφαλογιάννη, ο Μπουτάρης, και δυστυχώς κανένας στο πολιτικό σύστημα δεν αμφισβητεί, είναι να γίνουμε όντως τα «γκαρσόνια της Ευρώπης», ακολουθώντας το φωτεινό παράδειγμα των Κυπρίων «αδελφών» μας.

Λίγοι άνθρωποι, λίγες ελπιδοφόρες προσπάθειες βάζουν ως στόχο την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας, στη βάση μιας αυτόκεντρης ανάπτυξης και, προπαντός, λίγοι νέοι πασχίζουν ακόμη για κάτι τέτοιο. Οι περισσότεροι, ειδικά οι πιο μορφωμένοι από τα ανώτερα και τα μεσαία στρώματα, θέτουν ως βασικό τους στόχο τη φυγή. Και είναι φυσικό όταν για τριάντα χρόνια έχει απαξιωθεί ο πολιτισμός και η παράδοσή μας και είχαν μάθει να ζουν με ένα καταναλωτικό πρότυπο που δεν πάταγε στην πραγματικότητα, είναι απολύτως λογικό οι νέοι μας, που δεν μπορούν να το βρουν πια στην Ελλάδα αυτό το πρότυπο στο οποίο είχαν εθιστεί, να το ψάχνουν έξω από τη χώρα.

Όλα αυτά και πολλά άλλα μαζί σημαίνουν πως οι κοινωνικοί και πολιτικοί μετασχηματισμοί που άρχισαν πριν από πέντε χρόνια δεν έχουν συγκροτήσει τις νέες δυνάμεις που προσδοκούσαμε και αυτό είναι κοινή διαπίστωση όλων των Ελλήνων. Αυτό το καλοκαίρι οι Έλληνες δεν συζητούσαν πολιτικά, ακόμα και αν είναι έτοιμοι να ψηφίσουν ενάντια στα μνημονιακά κόμματα της κυβέρνησης. Πλέον έχουν πάψει να προσδοκούν κάτι σημαντικό στο πολιτικό πεδίο, άσχετα με το τι θα ψηφίσουν. Ακόμα και οι χρυσαυγίτες, μόλις το κράτος στράφηκε έστω και λίγο εναντίον τους, το βούλωσαν.

Αυτό το καλοκαίρι ήταν ένα καλοκαίρι κατάθλιψης και ίσως, κατά βάθος, συνειδητοποίησης της παρακμής. Αν όντως είναι έτσι, τότε ίσως μπορούμε να ελπίζουμε! Αν όντως έχουμε φθάσει στο τελευταίο σκαλί του «κακού τη σκάλα», τότε μπορεί να ξαναβρούμε τα φτερά μας!

Πάντως εμείς, τουλάχιστον, το μάθαμε το μάθημά μας. Καμιά πολιτική επιτάχυνση, καμιά πολιτική οφθαλμαπάτη, δεν είναι ικανή να βγάλει τη χώρα από την κρίση. Το πολύ πολύ να τη βυθίσει ακόμα περισσότερο. Με επιμονή, σφίγγοντας τα δόντια, αντιστεκόμενοι στην παρακμή και τις φρεναπάτες, πρέπει να κτίσουμε ένα δικό μας «κέντρο», μια νέα ιδεολογική και πολιτική πρόταση, που θα έχει ως αφετηρία και κύριο στόχο την άρνηση της παρακμής. Δεν μπορούν να υπάρξουν ψευτολύσεις και μισόλογα. Δεν μπορούν και δεν πρέπει να υπάρξουν επιλογές του τύπου «ας δοκιμάσουμε και αυτούς και βλέπουμε». Εμείς γνωρίζουμε, το μάθαμε πια, πως η κρίση είναι τόσο μεγάλη, που απαντιέται μόνο με μια μεγάλη, βαθιά επαναστατική αλλαγή. Και σε πείσμα όλων των αδρανειών και των συνηθειών της παρακμής, παίρνοντας δύναμη από την ιστορία και την παράδοσή μας, αρνούμενοι να είμαστε οι τελευταίοι των Ελλήνων, θα πρέπει να παλέψουμε για να γίνει εφικτή πολιτική πρόταση το όραμα που τόσοι και τόσοι έχουν παλέψει τα τελευταία χρόνια για να διαμορφωθεί. Αυτό το όραμα, που όλο και περισσότεροι συμμερίζονται, αλλά παραμένουν σκόρπιοι και, γι' αυτό, ανίσχυροι.

Αυτό δεν σημαίνει αναχωρητισμός, όπως πολλοί μας επικρίνουν. Γι' αυτό και στα επίπεδα που μπορούμε, παρεμβαίνουμε, ακόμα και στο εκλογικό πεδίο, όπως το κάναμε σε ορισμένες περιπτώσεις και στις δημοτικές εκλογές. Όμως γνωρίζουμε πως αν δεν οικοδομηθεί μια πρόταση που να πατάει σταθερά στο πεντάπτυχο που τόσες φορές έχουμε επαναλάβει, αντί για καλύτερα, θα τα κάνουμε χειρότερα: Πατριωτισμός, κοινωνική δικαιοσύνη, οικολογική ισορροπία, οικονομική και πνευματική αναγέννηση, άμεση δημοκρατία. Και ο πατριωτισμός αποτελεί την προϋπόθεση όλων των υπολοίπων. Τίποτε λιγότερο και τίποτε περισσότερο.

08.09.2014

[Πηγή](#)